

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Det kongelige kultur- og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

dok 5

Kultur- og kirkedep. KI	
Saker: 2005/1958	Dato: 31.10.05
Kode: KI-514	Beh.....

Dato: 26.10.2005

Vår ref.: 05/296-2 PT

Deres ref.:

Høring - forskrift om innmelding i og utmelding av Den norske kirke

Kirkerådet viser til brev av 9. september med utkast til ny forskrift om saken.

Kirkerådet anser at det fremlagte forslag til forskrift om innmelding i og utmelding av Den norske kirke representerer en forbedring på flere områder i forhold til gjeldende forskrift av 7. oktober 1975. Kirkerådet hadde primært sett at kirkeloven § 3 som omhandler tilhørighet og medlemskap, hadde blitt endret slik at bestemmelsene mht inn- og utmelding av Den norske kirke hadde vært enklere i forhold til personer som ønsker å melde seg inn i eller ut av Den norske kirke. Kirkerådet regner med at en slik mer omfattende gjennomgang av lovverket først vil bli foretatt i forbindelse med behandlingen og oppfølgingen av Stat – kirke-utvalgets innstilling.

I denne omgang er målet å finne fram til praktiske ordninger som ligger innenfor de rammer som kirkeloven setter, og gi nødvendig veiledning overfor kirkebokførere og personer som ønsker å melde seg inn i eller ut av Den norske kirke. En vesentlig årsak til at det nå er grunnlag for å gjøre forenklinger ligger bl.a. i etableringen av Den norske kirkes medlemsregister.

Kirkerådet har følgende merknader til enkelte bestemmelser:

§ 1

Andre punktum: Kirkerådet forstår det slik at norsk statsborger bosatt i utlandet kan melde seg inn i Den norske kirke gjennom *skriftlig melding* til kirkebokføreren på siste bosted i Norge, eventuelt til den kirkebokføreren som departementet bestemmer. Dvs. at det i slike tilfeller ikke vil være krav om personlig henvendelse, jf regelen i nr. 8 første ledd om at utmelding også kan skje skriftlig. Normal prosedyre må vel her være at den som mottar melding om innmelding fra en person bosatt i utlandet, videresender meldingen til departementet, om det ikke av henvendelsen går tydelig frem at den er sendt til kirkebokføreren der vedkommende sist var bosatt.

Det er mange steder praksis for at vedkommende som melder seg inn må egenhendig skrive navnet sitt i kirkeboka, jf. rubrikk i kirkeboken. Kirkerådet kan ikke se at verken loven eller gjeldende forskrift stiller krav om dette. Kirkebokførerne bør i tilfelle gjøres oppmerksom på at dette.

Bokstav d: Kirkebokførerne bør her gjøres oppmerksomme på at innmelding kan skje enten ved ordinær innmelding dersom barnet/barna er døpt eller ved at de føres inn under rubrikken tilhørende. I det siste tilfelle vil det ikke være tale om å registrere innmelding eller gi melding til Dnks medlemsregister om innmelding, men kun å gi melding om retting i tilhørighetsregisteret i medlemsregisteret. Tilsvarende vil gjelde for utmelding etter regelen i § 2 bokstav d.

Bokstav e: Kirkerådet er enig i at det ikke skal kreves dåpsattest. Det forekommer en rekke tilfeller at slik opplysning er vanskelig å få tak i, for eksempel ved adopsjon eller ved dåp i annet kristent trossamfunn i Norge eller i annet land. Det bør være tilstrekkelig at kirkebokføreren så langt det er mulig forsikrer seg om at dåp har funnet sted, og om mulig om hvor og når dåpen fant sted, jf kl § 3 nr. 7.

Bokstav f: Tidligere var en pålagt å gi opplysninger om overgang fra annet trossamfunn. Det foreslås nå at en skal gi opplysninger om ”eventuell overgang fra annet tros- eller livssynssamfunn.” Reelt sett representerer dette ikke noen endring, da personer som ønsker å melde seg inn i Den norske kirke ikke behøver å ha vært medlem av et annet tros- eller livssynssamfunn. Opplysninger om dette kan imidlertid representere en sensitiv personopplysning. Kirkerådet vil foreslå at denne bestemmelsen tas ut og at det tas med følgende bestemmelse i nytt 2 ledd: *Ved innmelding skal kirkebokfører forsikre seg om at vedkommende person ikke er medlem av et annet tros- eller livssynssamfunn i Norge. Ved tvil kan en kreve dokumentasjon på utmelding fra annet tros- eller livssynssamfunn.*

§ 2

Første ledd: Det foreslås at utmelding også kan skje sentralt til Kirkerådet (Den norske kirkes medlemsregister). Kirkerådet forstår bestemmelsen slik at *Kirkerådet foretar utmelding og sender utmeldingsattest*, jf § 3, og samtidig sender melding til soknet der den som har meldt seg ut er bosatt, slik at utmeldingen kan registreres i kirkeboka. En utmeldingsattest er normalt en utskrift av kirkeboka, men det legges her opp til at Kirkerådet kan skrive ut en slik attest. Kirkebokføreren må registrere utmeldingen i kirkeboka, og det må gjøres med nummer slik at en får oversikt over antall utmeldinger i de enkelte sokn, jf opplysninger i Kirkelig årsstatistikk. Veiledningen på dette området må være entydig både mht. hva Kirkerådet skal gjøre og hva kirkebokføreren skal gjøre. Det bør vurderes om en slik løsning også kan sies å ligge innenfor bestemmelsen i kl § 3 nr.8.

Kirkerådet har ingen merknader til at utmelding kan skje sentralt til Kirkerådet, men finner grunn til å gjøre oppmerksom på at det vil kunne medføre en god del ekstraarbeid, dersom dette blir normalordningen. Antall utmeldinger har de siste ti år ligget noe under 5000 pr år. Ordningen vil også medføre ekstra utgifter bl.a. til porto. Personen som melder seg ut skal ha underskrevet attest, mens en antar at det vil være tilstrekkelig at kirkebokfører mottar melding pr. e-post.

Bokstav d: Se merknader til § 1 bokstav d.

Annet ledd: Departementet presiserer i høringsbrevet at utmeldingen må underskrives og dateres og således ikke kan skje pr e-post da ordningen med elektronisk signatur ennå ikke er godt nok utbygd. Dette skaper en del problemer bl.a. i forhold til en del henvendelser som i dag skjer pr e-post og som menighetene opplever at de bør kunne akseptere, dersom de øvrige opplysninger som kreves er i orden. I andre sammenhenger melder personer seg ut og inn som medlemmer av andre foreninger, uten at det kreves

underskrift. I kl § 3 nr. 8 kreves det kun at utmelding skjer skriftlig og det er ikke presisert at dette må skje med personlig underskrift. Kirkerådet vil be om at departementet vurdere dette nærmere.

Tredje ledd: Kirkerådet er enig i at det ikke lenger skal kreves dåpsattest ved utmelding dersom personen er registrert i Den norske kirkes medlemsregister. Dette vil imidlertid kreve at kirken lokalt har et oppdatert og ajourført medlemsregister tilgjengelig til enhver tid.

Kirkerådet nevner i denne sammenheng at personer som er bosatt i utlandet ofte ikke vil være registrert i det lokale medlemsregisteret. Utmelding i slike tilfeller bør derfor rettes direkte til Kirkerådet, som deretter sender melding til kirkebokføreren, jf ovenfor.

Til § 3.

Kirkerådet er enig i at en inn- eller utmeldingsattest bør utsendes så snart som mulig, men mener det bør vurderes om fristen skal settes til *14 dager*. Dersom det ev. er tenkt at attest skal sendes ut fra kirkebokfører og ikke fra Kirkerådet, jf ovenfor § 2 første avsnitt, bør fristen minimum settes til 14. dager.

Kirkerådet vil foreslå at § 3 heller tas inn som nytt ledd under de respektive bestemmelsene i § 1 og § 2. Bestemmelsen om svarfrist og utstedelse av attest bør følge umiddelbart etter bestemmelsene i de nevnte paragrafer.

Kirkerådet vil foreslå at en gjennomgår blankettene for innmelding i og utmelding av Den norske kirke. Disse bør inneholde nødvendig informasjon og veiledning om utfylling av de enkelte punktene som det skal gis opplysning om. Blankettene bør kunne lastes ned fra nettsiden www.kirken.no. Tilsvarende blanketter for inn- og utmeldingsattester bør finnes i Den norske kirkes medlemsregister og i det lokale medlemsregisteret.

Med vennlig hilsen

Erling J. Pettersen
direktør

for
Gerd Karin Røsæg
ass- direktør